

A ORIENTACIÓN NO CURRÍCULO DE EDUCACIÓN PRIMARIA

IES María Soliño_Cangas

14 outubro de 2015

PUNTO DE PARTIDA NORMATIVO

- Dende MECD

Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (**LOMCE**)

RD126/2014, de 28 de febreiro, polo que se establece o currículo básico de Educación Primaria

Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación

Dende a Comunidade Autónoma de Galicia

Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo de Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia

Decreto 330/2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo de Educación Infantil na Comunidade Autónoma de Galicia

Concreción curricular

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA				
▪ b ▪ e ▪ h ▪ i ▪ j	▪ B1.1. Iniciación á actividade científica. ▪ B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados. ▪ B1.3. Busca guiada de información en internet e noutros soportes. ▪ B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.	▪ B1.1. Buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	▪ CNB1.1.1. Busca e selecciona información de forma guiada e comunica o resultado de forma oral e escrita, de maneira limpa, clara e ordenada, en diferentes soportes. ▪ CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	▪ CAA ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSIEE ▪ CCEC ▪ CD ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE
▪ a ▪ b ▪ c ▪ m	▪ B1.5. O traballo cooperativo. ▪ B1.6. Iniciación ás técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo intelectual. ▪ B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	▪ B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	▪ CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE

Concreción curricular

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

- a - b - e - d	- B2.1. Identificación do home e da muller como seres vivos. - B2.2. Comparación con outros seres vivos.	B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	- CNB2.1.1. Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade. - CNB2.1.2. Recoñece partes do propio corpo.	- CMCCT - CSC - CMCCT
ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
- h - k - m	- B2.3. Observación de igualdades e diferenzas entre as persoas. - B2.4. Identificación das partes do corpo humano. - B2.5. Identificación e verbalización de emocións (medo, tristura, enfado, leducia) e sentimentos propios e alleos.		CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	- CSC - CMCCT - CCL - CSC
- a - b - d - h - k - m	B2.6. Hábitos que inflúen nunha vida saudable: alimentación variada e equilibrada, a hixiene persoal, o exercicio físico regulado, o descanso e a adecuada utilización do tempo de lecer.	B2.2. Coñecer e valorar a relación entre o benestar e a práctica de determinados hábitos: a hixiene persoal, a alimentación variada, o exercicio físico regulado sen excesos ou o descanso diario.	- CNB2.2.1. Relaciona a vida saudable cunha alimentación adecuada. - CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, os hábitos de hixiene e o tempo de lecer coa propia saúde.	- CMCCT - CSC - CMCT - CSC
- b - c - e - g - h	- B2.7. Identificación de alimentos diarios necesarios. - B2.8. Análise e costumes na alimentación diaria.	B2.3. Diseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.	CNB2.3.1. Analiza os seus costumes na alimentación diaria e aplica o menú semanal de merendas na escola.	- CMCCT - CSIEE

Orde ECD/65/2015 METODOLOXÍA

- Aprendizaxe baseado en **tarefas e proxectos, en problemas, en retos**
- Cun obxectivo concreto **PARA**
- O papel do **docente é ser orientador** da aprendizaxe
- O **alumno/a** debe ser **autónomo** consciente e responsable da súa aprendizaxe
- **Usar o aprendido** en distintos contextos
- Adquirir os coñecementos en **situacións reais**

Orde ECD/65/2015 COMPETENCIAS

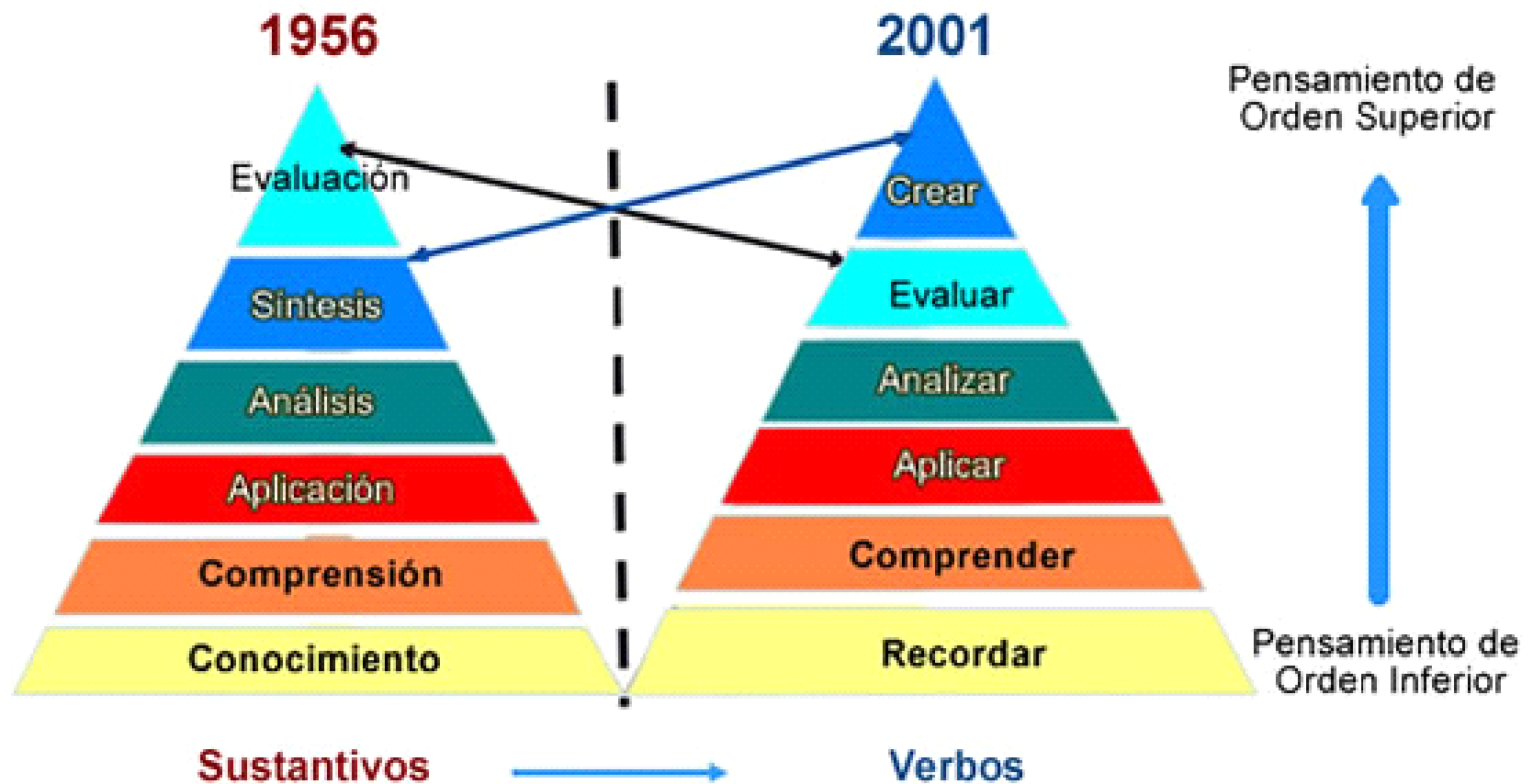
E. Infantil páx 78

- Son o **elemento esencial** do currículo
- **Apréndense ao longo da vida**
- Son unha **recomendación a nivel europeo**
- Defínense como o desempeño "**saber facer**" en contextos académicos ,sociais e profesionais
- Son unha combinación de **destrezas, coñecementos e actitudes**
- Débense abordar dende **todas as áreas**
- Unha competencia ten distintos niveis de desempeño
- Require **colaboración docente e cambios na metodoloxía**
- Desenvólvense a través de **actividades de aprendizaxe integradas**
- É necesario incorporar **autoavaliación e coavaliación**

EXEMPLOS de PRODUCTOS

PRODUCTOS ESCRITOS	PRODUCTOS PRESENTADOS	PRODUCTOS TECNOLÓGICOS	PRODUCTOS EN OTROS SOPORTES
- Carta - Narración - Informe - Poema - Panfleto - Biografía - Autobiografía - Ensayo... - Guión para una película - Crítica sobre un libro - Resumen - Esquema - Díptico - Encuesta/cuestionario - Póster...	- Ponencia - Debate - Obra de teatro - Canción/letra - Pieza musical - Informe oral - Recreación dramática - Discusión - Baile - Exposición de productos,... - Presentación de diapositivas	- Sitio Web - Webquest - Blog - Wiki - Aplicaciones de la web 2.0 para hacer: - Historia digital - Cómic - Pósters, - Frisos cronológicos, - Murales - Vídeos - Archivos de voz...	- Presentación de diapositivas - Dibujo - Cuadro - Escultura - Collage - Mapa - Álbum de fotos - Historia oral, ...

TAXONOMÍA DE BLOOM

(Diagrama adaptado del trabajo de Wilson, Leslie O. 2001)

Educación física 1º

▪ k ▪ l ▪ m ▪ o	▪ B6.8.Xogos de aire libre no parque ou en contornos naturais próximos ao colexio. Exploración e gozo da motricidade ao aire libre, respectando a natureza.	▪ B6.3. Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre.	▪ EFB6.3.1. Realiza actividades no medio natural.	▪ CSC ▪ CAA
			▪ EFB6.3.2. Coñece o coidado e respecto do medio ao efectuar algunha actividade fóra do centro.	▪ CSC ▪ CAA

▪ k ▪ l ▪ m ▪ o	▪ B6.8. Xogos de aire libre no parque ou en contornos naturais próximos ao colexio. Exploración e gozo da motricidade ao aire libre, respectando a natureza.	▪ B6.3. Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre.	▪ EFB6.3.1. Realiza actividades no medio natural.	▪ CSC ▪ CAA
			▪ EFB6.3.2. Coñece o coidado e respecto do medio ao efectuar algunha actividade fóra do centro.	▪ CSC ▪ CAA

EDUCACIÓN FÍSICA 3º

▪ k ▪ l ▪ n ▪ o	▪ B6.8. Iniciación á orientación deportiva mediante propostas lúdicas (ximnasio, patio, parque). ▪ B6.9. Práctica e gozo de actividades motrices lúdicas relacionadas coa natureza (xogos de campo, de exploración, de aventura, marcha, escalada...). ▪ B6.10. Coñecemento e coidado da contorno natural.	▪ B6.4. Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.	▪ EFB6.4.1. Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran nas actividades no medio natural.	▪ CSC ▪ CAA
			▪ EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais, respectando a flora e a fauna do lugar.	▪ CSC ▪ CAA

- EFB6.2.1. Recoñece as diferenzas e características básicas dos xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.

- EFB6.2.1. Recoñece as diferenzas e características básicas dos xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.

Educación física 4º

▪ k ▪ l ▪ n ▪ o	▪ B6.8 Iniciación á orientación deportiva mediante propostas lúdicas (ximnasio, patio, parque). ▪ B6.9 Práctica e gozo de actividades motrices lúdicas relacionadas coa natureza (xogos de campo, de exploración, de aventura, marcha, escalada...). ▪ B6.10 Coñecemento e coidado da contorno natural.	▪ B6.4 Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.	▪ EFB6.4.1. Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.	▪ CSC ▪ CAA
			▪ EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	▪ CSC ▪ CAA

- EFB6.2.1. Recoñece as diferenzas, características básicas entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.

- EFB3.1.6. Realiza actividades físicas e xogos propostos no medio natural ou en contornos non habituais con certo nivel de incertezas.

Educación física 5º

▪ k ▪ m ▪ o	▪ B6.7. Iniciación ao deporte de orientación (colexio, parque, medio natural). Toma de contacto co compás. Participación na organización e desenvolvemento de xogos de orientación. ▪ B6.8. Práctica responsable de actividades físicas lúdicas e deportivas nas saídas á contorno natural de Galicia. ▪ B6.9. Coñecemento, goce, coidado e valoración da natureza.	▪ B6.4. Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.	▪ EFB6.4.1. Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.	▪ CSC ▪ CAA
			▪ EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	▪ CSC ▪ CAA

- EFB6.2.1. Recoñece as diferenzas, características entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.

- EFB3.1.6. Realiza actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente da contorno e ás súas posibilidades.

Educación física 6º

▪ k ▪ l	▪ B6.7. Iniciación ao deporte de orientación (colexio, parque, medio natural).	▪ B6.4. Manifestar respecto cara á contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire	EFB6.4.1. Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.	▪ CSC ▪ CAA
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ n ▪ o	Toma de contacto co compás. Participación na organización e desenvolvemento de xogos de orientación. ▪ B6.8. Práctica responsable de actividades físicas lúdicas e deportivas nas saídas á contorno natural de Galicia. ▪ 6.9. Coñecemento, goce, coidado e valoración da natureza.	libre, identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.	▪ EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	▪ CSC ▪ CAA

- EFB3.1.6. Realiza e propón actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente do contorno e ás súas posibilidades.

- EFB6.2.1. Expón as diferenzas, características e/ou relacións entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades natureza.

CIENCIAS SOCIAIS 1º

▪ h ▪ j ▪ o	▪ B2.1.A contorna física: observacións das características principais.	▪ B2.1. Identificar os elementos principais da contorna partindo do máis próximo a través da observación e uso das TIC.	▪ CSB2.1.1. Elabora e recolle información sobre aspectos da súa contorna natural, empregando imaxes, debuxos e outras fontes incluídas as TIC.	▪ CMCCT ▪ CD ▪ CAA
			▪ CSB2.1.2. Describe os elementos básicos da súa contorna máis próxima.	▪ CMCCT ▪ CCL
▪ a ▪ h ▪ o	▪ B2.5. Observación, a través dos sentidos, da paisaxe que nos rodea. Elementos naturais e humanos da contorna. A importancia do coidado da natureza.	▪ B2.8. Diferenciar entre os elementos naturais e os producidos pola man do home existentes na contorna próxima poñendo exemplos.	▪ CSB2.8.1. Diferencia entre elementos da paisaxe natural e a construída polo home e identifica algunha das accións humanas máis destacadas da contorna próxima.	▪ CMCCT ▪ CAA
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		▪ B2.9. Valorar a importancia que ten para a vida dos seres vivos o coidado dos elementos da paisaxe máis próxima.	▪ CSB2.9.1. Identifica algunha medida para a conservación da natureza máis próxima.	▪ CSC ▪ CMCCT

CIENCIAS SOCIAIS 2ºe 3º

- h - e	B2.6.Orientacións espaciais, nocións básicas que lle permitan orientarse nun debuxo ou nun plano sinxelo da contorna máis próxima.	B2.8.Empregar correctamente as nocións topolóxicas básicas de posición e proximidade para orientarse na contorna máis próxima.	CSB2.8.1.Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.	- CMCCT - CAA - CSIEE
--	--	--	---	---

- h - g - o	B2.4.Formas de representar a Terra. planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.	B2.4.Identificar as distintas formas de representar a superficie terrestre e localizar o lugar no que vive.	CSB2.4.1.Recoñece as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.	- CMCCT - CCL
- h - g - o	B2.5.Cartografía. Planos e mapas. O planisferio. Escalas sinxelas. Signos convencionais básicos. Orientación no espazo. Identificación sobre planos e	B2.5.Distinguir entre planos e mapas, incluíndo os planisferios, facendo sinxelas interpretacións con escalas e signos convencionais básicos	CSB2.5.1. Diferencia entre plano, mapa e planisferios, interpreta unha escala sinxela nun mapa e identifica signos convencionais máis usuais e	- CMCCT - CAA
- h - g	B2.6.Coñecemento e uso de diferentes técnicas, estratexias e instrumentos para orientarse no espazo. Puntos cardinais.	B2.6.Orientarse no espazo próximo empregando algunha técnica de orientación e instrumentos.	CSB2.6.1.Orientase no espazo empregando algunha técnica de orientación e instrumento.	- CMCCT - CAA

Ciencias Sociais 4º

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
- h - e - g - i	- B2.2.Formas de representación da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos. - B2.3.Identificación dos polos, o eixe e os hemisferios.	B2.2.Explicar e comparar as distintas formas de representar a superficie terrestre identificando os polos, o eixe e os hemisferios e analizar cal delas reflicte mellor a realidade á que representa.	CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	- CMCCT - CCL - CAA
- h - g - i	B2.4.Os paralelos e meridianos. As coordenadas xeográficas: latitude e lonxitude.	B2.3. Identificar e manexar os conceptos de paralelos, meridianos e coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da Terra.	CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	- CMCCT - CAA
- h - g - e - i	- B2.5.Planos, mapas e planisferios. Mapas físicos e políticos. - B2.6.Escalas e signos convencionais dun mapa. - B2.7.Orientación no espazo: Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.	B2.4.Diferenciar correctamente entre planos, mapas, planisferios, mapas físicos e políticos, analizar e describir as características máis relevantes de cada un e interpretar a súa escala e signos convencionais básicos de cara a orientarse nun espazo determinado e á elaboración dun itinerario empregando as TIC.	CSB2.4.1.Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	- CMCCT - CAA

Ciencias sociais 5º

▪ h ▪ g ▪ e ▪ i	▪ B2.6.Cartografía. Planos, mapas e planisferios. Mapas temáticos. ▪ B2.7. Escalas e signos convencionais dun mapa. ▪ B2.8.Orientación no espazo: técnicas, instrumentos e estratexias. – Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.	▪ B2.4.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.	▪ CSB2.4.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	▪ CMCCT ▪ CAA
--	--	--	---	--

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ a ▪ b ▪ h	▪ B2.16.A intervención humana no medio. Estudo de campo das consecuencias da intervención humana na contorna. ▪ B2.17.A contaminación e o cambio climático. ▪ B2.18.Desenvolvemento sostible e consumo responsable.	▪ B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible.	▪ CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	▪ CSC ▪ CCL
			▪ CSB2.9.2.Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	▪ CSC ▪ CAA

Ciencias Sociais 6º

▪ h ▪ g ▪ e ▪ i	▪ B2.1.Cartografía. Planos, mapas e planisferios. ▪ B2.2.Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos. ▪ B2.3. Escalas e signos convencionais dun mapa. ▪ B2.4.Técnicas de orientación no espazo. Elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais.	▪ B2.1.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.	▪ CSB2.1.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	▪ CMCCT ▪ CAA
--	---	--	--	--

▪ a ▪ b ▪ h	▪ B2.10.A intervención humana no medio. Consumo responsable. Os problemas da contaminación. ▪ B2.11.O desenvolvemento sostible. ▪ B2.12. Elaboración dun plan de reciclaxe.	▪ B2.5.Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais propoñendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da humanidade, especificando os seus efectos positivos.	▪ CSB2.5.1.Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.	▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL
---	---	---	---	--